

Scenariusz zajęć: Wszyscy się liczą

Autorka: Aneta Szadziewska

Czas trwania zajęć: 3 godziny lekcyjne lub 2 miesiące jako projekt eTwinning

Grupa docelowa: uczniowie klas 7-8 i klas ponadpodstawowych

Cele:

- kształtowanie kompetencji międzykulturowych na poziomie wiedzy, umiejętności i postaw,
- poznawanie pojęć związanych z aktualnymi wydarzeniami świata, jak tolerancja, wykluczenie, uchodźstwo, migracja
- wyzwalanie empatii na bazie biografów osób z doświadczeniem wykluczenia
- przygotowanie do życia w społeczności wielokulturowej
- wyzwalanie postaw otwartości na różnorodność
- uczenie się sztuki argumentowania i dyskusji
- korzystanie z różnych źródeł wiedzy i informacji, tradycyjnych i cyfrowych
- wykorzystywanie narzędzi cyfrowych do przedstawiania swoich opinii i wiedzy

Potrzebne narzędzia TIK i materiały:

- literatura piękna (fragmenty) według własnego wyboru i dostępu lub zastyszane historie, artykuły z prasy, np.:
 - K. Marsh: Chłopiec znikąd. Wyd. Widnokrąg 2019
 - M. Ciompallini: Herosi. 20 historii o polskich olimpijczykach. Wyd. Znak emotikon 2020 (fragment o Natalii Partyce)
 - F. d'Adamo.: Iqbal. Wyd. Pointa 2007
 - Malala Yousafzai.: To ja, Malala. Wyd. Prószyński i S-ka 2014
 - E. Favilli, M. Jaszczurowska. Opowieści na dobranoc dla młodych buntowniczek. T.3: 100 historii imigrantek, które zmieniły świat. Wyd. Debit 2020
 - [Uchodźcy z Ukrainy dzielą się wstrząsającymi historiami. „Połowe serca zostawiłam za sobą” | National Geographic](#) dostęp z 24.11.24
- komputery, tablety z dostępem do internetu
- programy:
 - [generator postaci](#)
 - generator biletu [Fun Ticket Generator](#)
- [tutorial generatora postaci](#)
- [tutorial generatora biletu](#)

Inspiracja, Współpraca, Rozwój

- karta pracy
- pudełko tekturowe
- materiały papiernicze i piśmiennicze

Wprowadzenie do tematu:

Żyjemy w społecznościach coraz bardziej zróżnicowanych. Mówimy o społeczeństwie międzykulturowym. Zarówno młodym ludziom, jak i dorosłym, brak jednak takich kompetencji, które pomogłyby budować świat pokoju i świat bez konfliktów oparty na tolerancji. Myślimy i funkcjonujemy bazując na stereotypach. We współczesnym świecie doświadczamy na co dzień lokalnie i globalnie, w świecie realnym i cyfrowym, kontaktu z osobami różnego pochodzenia, o różnym kolorze skóry, z doświadczeniem migracji i uchodźstwa, o odmiennych poglądach, wyznaniach i statusie społecznym, materialnym. Jesteśmy zobligowani, by dbać o efektywne funkcjonowanie w różnych kontekstach kulturowych i w kontakcie z osobami o różnym pochodzeniu kulturowym. Relacje i sytuacje codzienne wymagają od każdego obywatela świata otwartości na rozwijanie w sobie kompetencji międzykulturowych. Bez nich trudno budować świat wartości i świat bez konfliktów, wojen, kataklizmów. Ważną więc rolą dorosłych jest rozwijanie swojej wiedzy i umiejętności w tym zakresie oraz prezentowanie poprzez własną postawę zachowań empatycznych, opartych na rzetelnej wiedzy i faktach.

Stąd propozycja prowadzenia zajęć na ten temat. Mogą być one lekcją prowadzoną przez różnych nauczycieli oraz inspiracją do realizacji projektu edukacyjnego eTwinning w wymiarze krajowym lub międzynarodowym.

Zaproponowane w scenariuszu książki do pracy z uczniami są subiektywnym wyborem nauczyciela. Każda z nich skłania do refleksji, uczy i uwrażliwia na przykładach prawdziwych historii oraz jest punktem wyjścia do dyskusji i wypracowywania postaw w duchu tolerancji. Dzięki nim poznajemy osobę niepełnosprawną i jej sportowe sukcesy, wykorzystywanego do niewolniczej pracy chłopca z Pakistanu, nastoletniego uchodźcę z Syrii i jego bezdomność w Brukseli, walczącą o prawa do edukacji dla dziewczynki Malalę, historie uchodźczyń z Ukrainy, imigrantkę i jej drogę do kariery.

Książki pod kątem międzykulturowości można dobierać dobrowolnie. W sytuacji projektu eTwinning wszystkie szkoły partnerskie mogą zaproponować swój tytuł, zasłyszaną i spisaną prawdziwą historię bądź opowieść uniwersalną, której bohaterem mógłby być każdy z nas.

Przebieg zajęć

1. Aktywność pierwsza - odwołanie się do doświadczeń uczniów

Uczniowie podzieleni są na pięć lub sześć grup kilkuosobowych (w projekcie eTwinning to grupy międzynarodowe). Każda z grup wykonuje to samo zadanie.

Grupy otrzymują kartę pracy (**zał.1**). Ich zadaniem jest podjąć wspólną decyzję, o tym komu

Inspiracja, Współpraca, Rozwój

chcieliby wynająć mieszkanie w dużej kamienicy. W pierwszej rundzie uczniowie wybierają trzy możliwości i wpisują je na kartę pracy obok rysunku z domem z trzema oknami. Następnie jedna osoba opuszcza grupę i przechodzi do kolejnej. Ponownie grupy przechodzą do dyskusji. Skupiają się na osobach wybranych w poprzedniej dyskusji i muszą zrezygnować z jednego wyboru. Właściciel kamienicy zmienił zdanie i ma do wynajęcia tylko dwa mieszkania. Swoje decyzje grupa zapisuje na karcie pracy obok domu z dwoma oknami. W rundzie ostatniej, w której również jedna z osób opuszcza grupę i przechodzi do innej, uczniowie podejmują ostateczną decyzję o wynajmie jednego mieszkania. Właściciel postanowił mieszkać w kamienicy i wynająć tylko jedno mieszkanie.

2. Aktywność druga- refleksyjna obserwacja

Po grze symulacyjnej każda z grup przedstawia swoją ostateczną decyzję i uzasadnia swój wybór. (W projekcie międzynarodowym eTwinning każda ze szkół swoje decyzje i argumenty potwierdzające wybór może zaprezentować na spotkaniu online; ciekawą opcją jest też założenie wątku dyskusji na TwinSpace).

Celem ćwiczenia jest pokazanie myślenia osadzonego w stereotypach, często niewiedzy i sprawdzenie, na ile jesteśmy tolerancyjni. Nauczyciel powinien wspierać uczniów przy podawaniu uzasadnienia przez grupę poprzez zadawanie pytań:

- Z jakimi problemami napotkaliście się podczas dyskusji?
- Co było najtrudniejsze?
- Czy pojawiły się jakieś różnice w poglądach w grupie? Z czego one wynikają?
- Co wiecie o osobach, którym chcecie wynająć mieszkanie?
- Na czym bazowaliście podejmując decyzje? Na jakiej wiedzy oparliście wybór?
- Czego wam zabrakło?
- Czego chcielibyście się dowiedzieć o tych osobach? W czym by to pomogło?

Efektem ma być refleksja uczniów o poziomie swojej wiedzy i postawie na temat różnych osób i podanie przez uczniów własnej definicji słowa "tolerancja". Szkoły partnerskie mogą wykonać plakat cyfrowy definiujący słowo "tolerancja".

3. Aktywność 3 - łączenie doświadczenia z teorią

Na tym etapie nauczyciel pomaga uczniom połączyć swoje doświadczenia i refleksje z teorią. Zapoznaje lub przypomina podstawy teoretyczne dotyczące kompetencji międzykulturowych, które mogą wyjaśnić ich doświadczenia. Pomaga uczniom nazwać teorie związane z ich dyskusją. Jest to krok w kierunku pełniejszego zrozumienia zachowań, relacji, wydarzeń i sposób na pozytywną zmianę niepożądanych przejawów nietolerancji.

Inspiracja, Współpraca, Rozwój

Składowe kompetencji międzykulturowej		
Postawy i motywacje	Wiedza	Umiejętności
gotowość i chęć do poszukiwania wiedzy oraz wchodzenia w kontakt z osobami z innych kultur, a także uważność i refleksyjność podczas takiego spotkania	o zwyczajach, normach i wartościach różnych krajów, ale i o mechanizmach na styku kultur	elastyczność zachowania, umiejętność budowania relacji i komunikowanie się z osobami z różnych kultur

4. Aktywność czwarta - Aktywne eksperymentowanie, czyli wprowadzenie wiedzy w praktykę.

Uczniowie pracują w kilku grupach. Każda z grup otrzymuje książkę lub artykuł z mocno zaakcentowaną tematyką międzykulturową. To autentyczne historie osób z doświadczeniem migracji, uchodźstwa, wykluczenia, łamania praw człowieka/dziecka.

(W projekcie eTwinning nauczyciele lub uczniowie wybierają własne propozycje lektur, tekstów w zależności od zasobów biblioteki szkolnej i znajomości literatury z tematyki międzykulturowej). Zadaniem uczniów jest przygotowanie kart bohaterów przeczytanych fragmentów wybranych tekstów w aplikacji [Card Maker](#).

Uczniowie tworzą karty z postaciami uwzględniając przeczytane i wyselekcjonowane informacje o osobach. Wszyscy prezentują swoje karty na forum.

Do każdej karty dobieramy z puli definicji jedno hasło mówiące o statusie, sytuacji danej osoby. W ten sposób poznajemy pojęcia istotne w edukacji międzykulturowej i związane z tolerancją. Są to pojęcia: uchodźca, migrant, wykluczony z powodu..., imigrant, egocentryzm, rasizm, ksenofobia, itp.

5. Aktywność piąta - ciąg dalszy aktywnego eksperymentowania i podsumowanie

Jako ewaluację każdy z uczniów wybiera na koniec jedną z zaprezentowanych postaci, którą chciałby bliżej poznać i dla tej osoby "kupi" bilet do Polski. W decyzji zakupu biletu dla konkretnej osoby pomagają uczniom kolejne pytania.

Kim jest? Ile ma lat? Czym różni się od nas? Z jakiego kraju pochodzi? Co czuje? Co przeżywa? Czy chciał(a)byś z nią porozmawiać/zaprzyjaźnić się? Czy mogłaby być twoją koleżanką/kolegą w klasie? Czy chciałbyś ją o coś zapytać? Czego możesz się od niej nauczyć?

Inspiracja, Współpraca, Rozwój

Bilet generowany jest za pomocą aplikacji [Tickets](#).

Wygenerowane bilety wkładamy do walizki (walizek w szkołach partnerskich) wykonanych z recyklingu (tekturowe pudełka). Do walizek dołączamy również wypisane lub narysowane, naklejone obrazki, hasła, emotikony obrazujące niezbędne rzeczy potrzebne osobie, która będzie opuszczała na dłużej swoją ojczyznę i dom. Szkoły partnerskie mogą wysłać do siebie walizki.

Inspiracja, Współpraca, Rozwój